

METODICKÉ USMERNENIE
Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií SR
a
Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR
k problematike povoľovania informačných, reklamných a propagačných zariadení

Článok 1
Základné pojmy

Správca komunikácie – právnická alebo fyzická osoba poverená výkonom majetkovej správy pozemných komunikácií, resp. ktorá je vlastníkom komunikácie (§ 1 ods. 2 zákona č. 135/1961 Zb.).

Cestný (diaľničný) ťah – súvisle a plynule nadväzujúci sled ciest a diaľnic (čl. 2.8 STN 73 6100 Názvoslovie pozemných komunikácií).

Medzinárodný cestný ťah – cestná komunikácia, zaradená do niektorej z medzinárodných cestných sústav; jej priestorové usporiadanie, návrhové parametre a tým aj príslušná kategória cestnej komunikácie sú spravidla určené medzinárodnými dohodami. (čl. 2.9 STN 73 6100 Názvoslovie pozemných komunikácií a § 4a ods. 3 zákona č. 135/1961 Zb.).

Cestný pozemok – pozemok na ktorom je umiestnené teleso pozemnej komunikácie a ostatné jej časti, rozšírený spravidla o 0, 60 m. (čl. 7.39 STN 73 6100 Názvoslovie pozemných komunikácií).

Odpočívadlo – priestor, oddelený od jazdného pásu určený na odstavenie vozidiel a na oddych cestujúcich a vodiča (v lese, na vyhlíadke, pri vode ap.), ktorý neumožňuje prechod a prejazd na iné miesta. (čl. 7.43 STN 73 6100 Názvoslovie pozemných komunikácií).

Voľná šírka komunikácie – najmenšia vzdialenosť meraná kolmo na os pozemnej komunikácie medzi vnútornými lícami stálych bočných prekážok vyšších ako 0,20 m, napr. zvodidlo, smerový stĺpik, zábradlie ap.; ak neexistujú je voľná šírka totožná s celkovou šírkou koruny pozemnej komunikácie; pri pozemných komunikáciách so stálými prekážkami v deliacich pásoch sa voľná šírka rozpadá na čiastkové voľné šírky (čl. 7.4 STN 73 6100 Názvoslovie pozemných komunikácií).

Intravilán – zastavané alebo na zastavanie určené územie sídelného útvaru (čl. 3.10 STN 73 6100 Názvoslovie pozemných komunikácií).

Extravilán – voľná krajina mimo zastavaného územia sídelných útvarov (čl. 3.9 STN 73 6100 Názvoslovie pozemných komunikácií).

Priet'ah (prejazdný úsek) – úsek časti cestnej siete vedený sídelným útvarom, územím určeným na súvislé zastavenie alebo cez colný priestor (čl. 2.24 STN 73 6100 Názvoslovie pozemných komunikácií).

Hlavný dopravný priestor – časť dopravného priestoru, vymedzená voľnou šírkou komunikácie totožnou s kategóriovou šírkou ; do hlavného dopravného priestoru miestnych komunikácií sa započítava stredný deliaci pás do šírky 20 m, prípadne stredný zvýšený električkový pás so všetkými prekážkami, ktoré sú na ňom umiestnené (zvodidlá, stožiare ap.); hlavný dopravný priestor končí 0,50 m za obrubníkom na miestnej komunikácii s postrannými obrubníkmi (čl. 2.2.1 STN 73 6110 Projektovanie miestnych komunikácií).

Koruna cestnej komunikácie – povrchová časť pozemnej komunikácie, zložená z jednotlivých skladobných prvkov (dopravných pruhov alebo pásov, chodníkov, deliacich pásov, vodiacich prúžkov, odrazných prúžkov a krajníc, prípadne zjazdných rigolov) (čl. 7.1 STN 73 6100 Názvoslovie pozemných komunikácií).

Cestná komunikácia (CK) - pozemná komunikácia určená na premávku cestných vozidiel prevažne v extraviláne, ktorej charakteristickým znakom je spevnená vozovka s krajnicou ; (čl. 2.2 STN 73 6100 Názvoslovie pozemných komunikácií).

Diaľnica (D) - cestná komunikácia na dopravné spojenie medzi dôležitými centrami štátneho a medzinárodného významu, smerovo rozdelená, s obmedzeným prístupom, s obmedzeným pripojením, vyhradená na premávku motorových vozidiel s určenou povolenou rýchlosťou podľa osobitného predpisu; jej križovanie a križovatky s ostatnými komunikáciami sú len mimoúrovňové (čl. 2.3 STN 73 6100 Názvoslovie pozemných komunikácií, § 1 ods. 2 písm. a) zákona č. 135/1961 Zb. a § 4 ods. 1 zákona č. 135/1961 Zb.).

Cesta pre motorové vozidlá (rýchlostná cesta) (RC) - cesta s obmedzeným pripojením a prístupom vyhradená na premávku motorových vozidiel s konštrukčnou rýchlosťou určenou platnými pravidlami cestnej premávky, s mimoúrovňovými, výnimočne úrovňovými križovaniami a križovatkami (čl. 2.4 STN 73 6100 Názvoslovie pozemných komunikácií).

Cesta (C) – cestná komunikácia určená na vzájomné dopravné spojenie medzi sídelnými útvarmi alebo ich záujmovým územím, medzi regiónmi, príp. krajmi a okresmi, s mimoúrovňovými a úrovňovými križovatkami; môže byť s neobmedzeným alebo obmedzeným prístupom alebo s obmedzeným pripojením (čl. 2.6 STN 73 6100 Názvoslovie pozemných komunikácií a § 4a ods. 1 zákona č. 135/1961 Zb.).

Cesta I. triedy – cesta, ktorá má význam najmä pre medzinárodnú a celoštátnu dopravu a označuje sa dvojmiestnym číslom (čl. 2.6.1 STN 73 6100 Názvoslovie pozemných komunikácií)

Cesta II. triedy – cesta, ktorá má význam najmä pre dopravu medzi krajmi a okresmi a označuje sa trojmiestnym číslom (čl. 2.6.2 STN 73 6100 Názvoslovie pozemných komunikácií).

Cesta III. triedy – cesta, ktorá má spravidla miestny význam a označuje sa štvormiestnym alebo päťmiestnym číslom, podľa číselného označenia najbližšej cesty II. triedy, výnimočne I. triedy (čl. 2.6.3 STN 73 6100 Názvoslovie pozemných komunikácií).

Miestne komunikácie – miestnymi komunikáciami sú všeobecne prístupné a užívané ulice, parkoviská vo vlastníctve obcí a verejné priestranstvá, ktoré slúžia miestnej doprave a sú zaradené do siete miestnych komunikácií (§ 4b zákona č. 135/1961 Zb.).

Článok 2

Rozdelenie pozemných komunikácií, ich vlastníctvo a správa

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „cestný zákon“) pozemné komunikácie sa rozdeľujú podľa dopravného významu, určenia a technického vybavenia na

- a) diaľnice,
- b) cesty,
- c) miestne komunikácie,
- d) účelové komunikácie.

Podľa § 3d ods. 1 cestného zákona diaľnice, cesty pre motorové vozidlá a cesty I. triedy vrátane ich prejazdnych úsekov cez colné priestory a obce sú vo vlastníctve štátu, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Podľa § 3d ods. 2 cestného zákona cesty II. triedy a III. triedy vrátane ich prejazdnych úsekov cez obce sú vo vlastníctve samosprávneho kraja, ak osobitný predpis neustanovuje inak a prejazdne úseky ciest II. a III. triedy cez colné priestory sú vo vlastníctve štátu. Ďalej podľa ods. 3 a 4 citovaného paragrafu miestne komunikácie sú vo vlastníctve obcí a účelové komunikácie sú vo vlastníctve štátu alebo iných právnických osôb alebo fyzických osôb.

- Podľa § 3d ods. 5 cestného zákona správu pozemných komunikácií vykonávajú,
- a) ak ide o diaľnice, cesty pre motorové vozidlá a cesty podľa schváleného plánu rozvoja diaľnic a ciest vo vlastníctve štátu okrem ich prejazdnych úsekov cez colné priestory - Národná diaľničná spoločnosť,
 - b) ak ide o cesty vo vlastníctve štátu okrem ich prejazdnych úsekov cez colné priestory - právnické osoby na tento účel zriadené ministerstvom,
 - c) ak ide o cesty vo vlastníctve samosprávneho kraja - samosprávny kraj, prípadne právnické osoby ním na tento účel založené alebo zriadené,
 - d) ak ide o prejazdne úseky ciest vo vlastníctve obce, o miestne komunikácie a účelové komunikácie vo vlastníctve obce - obce, prípadne právnické osoby nimi na tento účel založené alebo zriadené,
 - e) ak ide o účelové komunikácie vo vlastníctve štátu - právnické osoby, ktorým celkom alebo prevažne slúžia,
 - f) ak ide o prejazdne úseky cez colné priestory - príslušné colné orgány po dohode s cestným správnym orgánom a správcom diaľnice alebo cesty vedúcej k hraničnému priechodu.

Vlastníci a správcovia pozemných komunikácií sú podľa § 3d ods. 6 cestného zákona povinní pozemné komunikácie udržiavať v stave zodpovedajúcom účelu, na ktorý sú určené.

Článok 3

Orgány štátnej správy pre pozemné komunikácie

Podľa § 3 cestného zákona orgány štátnej správy pre pozemné komunikácie (ďalej len "cestný správny orgán") sú:

- a) Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR, ktoré vykonáva štátnu správu vo veciach diaľnic a ciest pre motorové vozidlá,
- b) krajské úrady pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie, ktoré vykonávajú štátnu správu vo veciach ciest I. triedy,
- c) obvodné úrady pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie, ktoré vykonávajú štátnu správu vo veciach ciest II. a III. triedy,

d) obce, ktoré vykonávajú miestnu štátnu správu vo veciach miestnych komunikácií a účelových komunikácií ako prenesený výkon štátnej správy.

Článok 4 **Cestné ochranné pásma**

Podľa § 1 ods. 3 cestného zákona pozemnú komunikáciu tvorí cestné teleso a jej súčasť. Podľa ods. 4 citovaného ustanovenia cestného zákona súčasťou diaľnic, ciest a miestnych komunikácií sú všetky zariadenia, stavby objekty a diela, ktoré sú potrebné pre úplnosť, na zabezpečenie a ochranu diaľnic, ciest a miestnych komunikácií a na zaistenie bezpečnej, rýchlej, plynulej a hospodárnej premávky na nich. Na tento účel slúžia podľa § 11 ods. 1 cestného zákona aj cestné ochranné pásma mimo územia zastavaného alebo určeného na súvislé zastavanie. Cestné ochranné pásmo je priestor pozdĺž cestnej komunikácie, v ktorom je činnosť, okrem bežných podmienok, podmienená súhlasom správcu ochranného pásma (čl. 3.13 STN 73 6100 Názvoslovie pozemných komunikácií).

Podľa § 15 ods. 1 vyhlášky č. 35/1984 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon) (ďalej len „vyhláška č. 35/1984 Zb.“) cestné ochranné pásmo sa zriaďujú pri všetkých diaľniciach, cestách a miestnych komunikáciách I. a II. triedy mimo zastavaného územia alebo územia určeného na súvislé zastavanie.

Podľa § 15 ods. 3 vyhlášky č. 35/1984 Zb. hranicu cestných ochranných pásiem určujú zvislé plochy vedené po oboch stranách komunikácie vo vzdialenosti

- a) 100 metrov od osi vozovky príslušného jazdného pásu diaľnice a cesty budovanej ako rýchlostná komunikácia,
- b) 50 metrov od osi vozovky cesty I. triedy,
- c) 25 metrov od osi vozovky cesty II. triedy a miestnej komunikácie, ak sa buduje ako rýchlostná komunikácia,
- d) 20 metrov od osi vozovky cesty III. triedy,
- e) 15 metrov od osi vozovky miestnej komunikácie I. a II. triedy.

Článok 5 **Križovatky**

Podľa § 2 ods. 4 cestného zákona navrhovanie pozemných komunikácií sa vykonáva podľa platných slovenských technických noriem, technických predpisov a objektívne zistených výsledkov výskumu a vývoja pre cestnú infraštruktúru.

Pre účely výstavby, užívania a ochrany pozemných komunikácií, práv a povinností vlastníkov a správcov pozemných komunikácií a ich užívateľov, ktoré upravuje cestný zákon križovatka a oblasť križovatky pre tieto účely je definovaná v STN 73 6100 Názvoslovie pozemných komunikácií, kde je podľa čl. 8.11 križovatka miesto, kde sa pozemné komunikácie v pôdorysnom priemete pretínajú alebo stýkajú a aspoň dve z nich sú navzájom prepojené. V prípade mimoúrovňovej križovatky prepájajú pretínajúce sa komunikácie vetvy križovatky. Podľa čl. 8.40 vetva križovatky je jazdný pruh alebo pás, ktorý prepája pozemné komunikácie v oblasti križovatky. Rozoznávajú sa priame a vratné vetvy. Hranica križovatky je podľa čl. 8.47 čiara spájajúca krajné body priečných rezov križujúcich sa komunikácií v mieste, kde sa mení ich pôvodný priečny rez na konštrukčné usporiadanie križovatky (8.11). Oblasť križovatky je podľa čl. 8.48 priestor vnútri hraníc križovatky. Z uvedeného vyplýva, že križovatka je ponímaná ako celý priestor ohraničený týmito hranicami (informatívna príloha Obrázok B.6 STN 73 6100).

Článok 6

Zákaz umiestňovania reklamných, informačných a propagačných zariadení v cestných ochranných pásmach

Podľa § 11 ods. 2 cestného zákona v cestných ochranných pásmach je zakázaná alebo obmedzená činnosť, ktorá by mohla ohroziť diaľnice, cesty alebo miestne komunikácie alebo premávku na nich. Ďalej podľa § 10 ods. 3 cestného zákona je na diaľniciach, cestách pre motorové vozidlá a medzinárodných cestných ťahoch a v ich ochranných pásmach okrem odpočívadiel zakázané umiestňovať reklamné, informačné a propagačné zariadenia. To znamená, že cestný zákon umožňuje umiestnenie predmetných zariadení pri diaľniciach a cestách pre motorové vozidlá (ktoré sú medzinárodnými cestami) iba na odpočívadlách.

V intenciách ustanovenia § 15 vyhlášky č. 35/1984 Zb. sa cestné ochranné pásmo nezriaďuje vo vnútri hraníc zastavaného územia alebo územia určeného na súvislé zastavanie, preto sa uvedený zákaz nevzťahuje na zariadenia umiestňované vo vnútri tohto územia.

Článok 7

Zákaz umiestňovania reklamných, informačných a propagačných zariadení na križovatkách a v rozhľadovom poli vodiča na križovatke

Podľa ustanovenia § 8 ods. 12 cestného zákona transparenty, skládky materiálov alebo reklamné, informačné a propagačné zariadenia, ako aj iné zariadenia, ktoré neslúžia pre správu pozemných komunikácií ani pre riadenie cestnej premávky a prevádzku dopravy, je zakázané umiestňovať na križovatke a v rozhľadovom poli vodiča na križovatke.

Článok 8

Postup povoľovania reklamných zariadení

Povoľovanie informačných, reklamných a propagačných zariadení vykonáva stavebný úrad, ktorým je obec podľa § 117 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon“).

Podľa ustanovenia § 71 ods. 1 písm. c) stavebného zákona povolenie stavebného úradu vyžadujú informačné, reklamné a propagačné zariadenia, pokiaľ sa umiestňujú na miestach viditeľných z verejných priestorov a pokiaľ sú spojené so stavbou alebo pozemkom. Podľa ust. § 71 ods. 1 stavebného zákona podať žiadosť o povolenie informačných, reklamných a propagačných zariadení je oprávnený vlastník pozemku alebo ten, kto má iné oprávnenie užívať pozemok na požadovaný účel. Podľa ustanovenia § 72 ods. 2 stavebného zákona podať žiadosť o povolenie informačných, reklamných a propagačných zariadení je oprávnená aj právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá má písomnú dohodu s vlastníkom stavby či pozemku alebo s tým, kto má časovo neobmedzené právo užívať stavbu či pozemok, na ktorom sa má zariadenie umiestniť. Žiadosť o povolenie má písomnú formu s obsahom a náležitosťami podľa § 15 vyhlášky č. 453/2000 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia stavebného zákona (ďalej len „vyhláška č. 453/2000 Z. z.“). Podľa § 15 ods. 2 písm. c) vyhlášky č. 453/2000 Z. z. sa k žiadosti o povolenie informačného, reklamného a propagačného zariadenia pripoja aj rozhodnutia, stanoviská, vyjadrenia, súhlasy, posúdenia alebo iné opatrenia dotknutých orgánov (v zmysle § 140a stavebného zákona).

Stavebný úrad postupuje v konaní v súčinnosti s dotknutými orgánmi (cestné správne orgány, dopravné inšpektoráty a ďalšie), ktoré chránia záujmy podľa osobitných predpisov (okrem iného aj podľa cestného zákona). Podľa ustanovenia § 126 ods. 1 stavebného zákona ak sa konanie podľa stavebného zákona dotýka záujmov chránených predpismi o ochrane pozemných komunikácií, rozhodne stavebný úrad na základe záväzného stanoviska dotknutého orgánu podľa § 140a, ktorým uplatňuje požiadavky podľa osobitných predpisov. Podľa ustanovenia § 140b ods. 1 záväzné stanovisko je na účely konaní podľa stavebného zákona stanovisko, vyjadrenie, súhlas alebo iný správny úkon dotknutého orgánu, uplatňujúceho záujmy chránené osobitnými predpismi, ktorý je ako záväzné stanovisko upravený v osobitnom predpise. Obsah záväzného stanoviska je pre správny orgán (stavebný úrad) v konaní podľa stavebného zákona záväzný a bez zosúladenia záväzného stanoviska s inými stanoviskami nemôže rozhodnúť vo veci. Podľa ustanovenia § 140b ods. 2 stavebného zákona dotknutý orgán je oprávnený uplatňovať požiadavky v rozsahu svojej pôsobnosti ustanovenej osobitným predpisom. Vo svojom záväznom stanovisku je povinný vždy uviesť ustanovenie osobitného predpisu, na základe ktorého uplatňuje svoju pôsobnosť. Vlastník alebo správca pozemnej komunikácie má v konaní o povolení informačného, reklamného a propagačného zariadenia postavenie účastníka konania (ako vlastník susednej stavby) podľa § 73 v spojení s § 59 stavebného zákona.

Po posúdení všetkých podkladov príslušný stavebný úrad rozhodne o povolení informačného, reklamného a propagačného zariadenia. Nemôže však povoliť umiestnenie a realizáciu reklamných, informačných a propagačných zariadení v rozpore s cestným zákonom.

Článok 9

Sankcie a pokuty podľa stavebného zákona

Podľa § 105 ods. 1 písm. g) stavebného zákona priestupku sa dopustí a pokutou do 10 000 Sk sa potrestá ten (fyzická osoba), kto uskutočňuje alebo užíva informačné, reklamné alebo propagačné zariadenia, bez povolenia alebo v rozpore s ním.

Podľa § 106 ods. 1 písm. e) stavebného zákona stavebný úrad alebo Slovenská stavebná inšpekcia uloží pokutu do 400 000 Sk právnickej osobe alebo fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie, ktorá uskutočňuje alebo užíva informačné, reklamné alebo propagačné zariadenia, bez predpísaného povolenia a lebo v rozpore s ním.

Článok 10

Sankcie a pokuty podľa cestného zákona

Podľa § 22a písm. ch) cestného zákona cestný správny orgán a obec v rozsahu svojej pôsobnosti uložia pokutu do 1 000 000 Sk právnickej osobe alebo fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie podľa osobitných predpisov, ak umiestni reklamné, informačné a propagačné zariadenia na diaľniciach, cestách pre motorové vozidlá a medzinárodných cestných ťahoch a v ich ochranných pásmach (okrem odpočívadiel) alebo umiestni na križovatke a v rozhládovom poli vodiča na križovatke transparenty, skládky materiálov alebo reklamné, informačné a propagačné zariadenia, ako aj iné zariadenia, ktoré neslúžia pre správu pozemných komunikácií ani pre riadenie cestnej premávky a prevádzku dopravy.

Podľa § 22c ods. 1 písm. h) cestného zákona priestupku na úseku pozemných komunikácií sa dopustí ten, kto umiestni reklamné, informačné a propagačné zariadenia na diaľniciach, cestách pre motorové vozidlá a medzinárodných cestných ťahoch a v ich ochranných pásmach (okrem odpočívadiel) alebo umiestni na križovatke a v rozhládovom poli vodiča na križovatke transparenty, skládky materiálov alebo reklamné, informačné a propagačné zariadenia, ako aj iné zariadenia, ktoré neslúžia pre správu pozemných komunikácií ani pre riadenie cestnej premávky a prevádzku dopravy.

Ing. Václav Kadlec v.r.
riaditeľ odboru
štátnej stavebnej správy a územného plánovania
MVRR SR

Ing. Zoltán Takács v.r.
riaditeľ odboru
kontroly, štátneho dozoru a dohľadu
MDPT SR